

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság **Budapesten, 2011. év december hónap 7. napján** megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

Ítéletet:

A önbíráskodás büntette miatt vádlott ellen indult büntetőügyben - a II. r. vádlott védőjének másodfellebbezését elbírálva - a Pest Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 2011. év március hó 3. napján kelt 3.Bf.506/2009/10. számú ítéletét **megváltoztatja.**

A II. r. vádlott cselekményét 2 rb. társtettesi minőségben elkövetett önbíráskodás büntette kísérletének minősíti [elkövetéskori Btk. 20. § (2) és 273. § (1) bekezdés].

A másodfokú bíróság határozatának az ítéletet bevezető rendelkező részében tett azon megállapítást, hogy „II. r. vádlott bűnösségét megállapító és büntetés kiszabó részében megváltoztatja” mellőzi.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét II. r. vádlott tekintetében helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Budakörnyéki Bíróság - a Budaörsi Városi Ügyészség 2003. év június hónap 23. napján kelt B.2026/2003. számú vádirata alapján eljárva - a 2009. év január hónap 27. napján kihirdetett 14.B.964/2003/34. számú ítéletében a II. r. vádlottat az ellene 2. rb. bűnsegédként elkövetett önbíráskodás büntettének kísérlete miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányára hivatkozással felmentette.

A Pest Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság - helyt adva a Pest Megyei Főügyészség Bf.3785/2009. számú átiratában foglaltaknak - a 2011. év március hónap 3. napján kelt 3.Bf.506/2009/10. számú ítéletében a II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 2. rb. bűnsegédként elkövetett önbíráskodás büntettének kísérletében, s ezért őt halmazati büntetésül 200 napi, napi tételenként 500.- forint, összesen 100.000.- forint pénzbüntetésre ítélte; a pénzbüntetés végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette.

A másodfokú bíróság ítélete ellen - mely az I. r. vádlott tekintetében fellebbezés lehetőségének hiányában jogerőre emelkedett - a II. vádlott védője élt másodfellebbezéssel felmentés végett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2011. év június hónap 21. napján kelt BF.533/2011/1. számú átiratában a II. r. vádlottat érintően a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A harmadfokú bíróság nyilvános ülésén a védő a fellebbezését fenntartotta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság igen részletes bizonyítás lefolytatása eredményeként helyesen állapította meg, hogy védenca nem követett el bűncselekményt. A sértettek félelme egy folyamat eredményeként alakult ki, mely folyamatnak csupán egy részmozzanatánál volt jelen a II. r. vádlott, s az általa mondottak önmagukban fenyegetésként nem is értékelhetők. Mindezekre tekintettel kérte védenca felmentését.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a nyilvános ülésen az írásbeli indítványával egyezően a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta a II. r. vádlott tekintetében figyelemmel arra, hogy nevezett tisztában volt és egyetértett vádlott-társa cselekményével és annak céljával. A bűnösség megállapítása ezért helyes, a kiszabott büntetés pedig igen méltányos, annak helybenhagyása indokolt.

A harmadfokú bíróság II.r. vádlott védőjének felmentést célzó fellebbezését nem találta alaposnak; ugyanakkor a cselekmények minősítése tekintetében nem mindenben osztotta a váddal egyező másodbírói álláspontot.

Az első- és másodfokú bíróság eljárási hibát nem vétett, illet egyébiránt sem a vád, sem a védelem nem panaszolt.

A bizonyítás törvényesen, a szükséges - egyben elégséges - mértékben megtörtént; a megállapított tényállás mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól, azt támadás nem is érte.

Az irányadó ítéleti tényállás alapján a másodfokú bíróság vont helyes következtetést II. r. vádlott bűnösségére.

Nevezett az 1999. év április hónap 20. napján történtek során végig jelen volt, hallotta társának kijelentéseit. Amennyiben tevékeny magatartást nem tanúsított volna is, már a támogató jelenléte szándékerősítően hatott az I. r. vádlottra; másrésről a két sértettben alappal azt a képzetet keltette a II.r. vádlott által is észlelhetően, hogy velük szemben ketten lépnek fel: az unokáikat, menyüket föld alól is előkerítő, semmiféle eszköztől vissza nem riadó személyekkel fenyegető I. r. vádlott; valamint a tőle semmilyen módon el nem határolódó, ebből következően vele szándékegységben lévő II. r. vádlott.

Mindez már önmagában pszichikai bűnsegélyként lett volna értékelhető a II. r. vádlott terhére.

Ennél azonban több történt.

Az elsőfokú ítélet 5. oldalának harmadik bekezdésében - irathűen - rögzítettek szerint II. r. vádlott nem pusztán passzív hallgatója volt a vádlott-társa és a sértettek közt folyt beszélgetésnek, hanem abba ő is beleszólt.

Az általa mondottak - a sértetteknek felesleges a rendőrséghez fordulniuk, mert egy magas rangú rendőrtisztnek is benne van a pénze a tartozásban - nem emelhetők ki önkényesen az események sorából és nem értékelhetők önmagukban, elkülönülten. A mondat akkor hangzott el, amikor sértett 1. - az I. r. vádlott fentebb hivatkozott kijelentését követően - azt közölte, hogy nincs értelme az életnek, és inkább saját fiát jelenti fel a rendőrségen.

Erre mintegy válaszul annak közlése II. r. vádlott részéről, hogy felesleges a rendőrséghez fordulni, mert magas rangú rendőrtiszt is érintett; azt a tartalmat hordozza, hogy az arra hivatott nyomozó hatóságtól törvényes eljárás nem várható, az I. r. vádlott által hivatkozott, semmiféle eszköztől vissza nem riadó személyek fogják a követelésüket érvényesíteni, behajtani.

A Btk.273. § (1) bekezdése szerinti önbíráskodás büntette kapcsán a törvény nem követel meg úgynevezett kvalifikált, akaratot megtörő fenyegetést; a bűncselekmény megvalósulásához elégséges a fenyegetésnek a sértett akaratát hajlító volta.

Az I. r. vádlott - senki által meg nem kérdőjelezetten - fenyegető tartalmat hordozó szavaihoz szervesen kapcsolódik, arra nem csak „ráerősít” a II. r. vádlott kijelentése, hogy a rendőrséghez fordulástól eredmény nem várható, hanem olyan fenyegetést képez, amely az önbíráskodás tényállási eleme.

Mindez a II. r. vádlott részéről egy további újabb - a társáéhoz kapcsolódó, de attól el is különülő - és a sértettek akaratát tovább-gyengítő fenyegető tartalmú kijelentés. Így viszont a II. r. vádlott - is - tényállási elemet valósított meg, cselekménye emiatt nem csupán részesi, hanem tettesi; és a vádlottak együttes, szándékegységben tanúsított magatartására tekintettel a II. r. vádlott büntetőjogi felelőssége az elkövetéskor hatályos Btk. 20. § (2) bekezdése szerinti társtettesi minőségben állapítandó meg.

A szükséges változtatást a harmadfokú bíróság megtette, és a fellebbezéssel érintett II. r. vádlott terhére megállapított bűncselekményeket ekként minősítette.

A joghátrány nemének és mértékének megválasztása során is helyesen járt el a másodfokú bíróság.

Immár nem enyhít a részesi minőség, súlyosító körülmény viszont a társtettesi elkövetés.

Meghatározóan nyomatékos súllyal ugyanakkor a harmadfokú bíróság az időmúlást értékelte a II. r. vádlott javára. Már a vádirat benyújtására is a cselekmény elkövetése után több mint négy évvel került sor, a rendes jogorvoslatok sora pedig az elévülési időt két- és félszeresen meghaladóan zárult le.

Ezen időmúlás okán fennáll az a különös méltánylást érdemlő körülmény, amelyet az elkövetéskor hatályban volt Btk. 87. § (5) bekezdése bűnhalmazat esetén megkövetelt. A nem mindennapi időmúlást figyelembe véve a pénzbüntetés

végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése összességében olyan joghátrányt eredményez, amely arányos, szükséges, egyben elégséges is, azt a harmadfokú bíróság nem érintette.

Nyilvánvaló elírás következtében tartalmazza a másodfokú bíróság határozatának rendelkező része, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének „a II. r. vádlott bűnösségét megállapító és büntetés kiszabó részében” került sor a megváltoztatására; azt a harmadfokú bíróság mellőzte.

A Pest Megyei Bíróság ítéletének a II. r. vádlott tekintetében történő fentiek szerinti megváltoztatása a Be. 398. § (2) bekezdése, míg egyebekben a helybenhagyása a Be. 397. §-án alapul.

Budapest, 2011. év december hónap 7. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Dr. Székely Ákos s.k.
előadó bíró

Miszlayné dr. Lányi Éva s.k.
előadó bíró

A Pest Megyei Bíróság 3.Bf.506/2009/10. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 3.Bhar.191/2011/5. számú ítéletében írt változtatással 2011. év december hónap 7. napján a II. r. vádlott tekintetében jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2011. év december hónap 7. napján

. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül:

bírószági ügyintéző